

Viszontköszöntés

Kölsön kenyér visszajár. No meg a köszönést és a köszöntést is illik viszonzni. Mindenki tudja ezt. Ezért – legyünk őszinték – a kölcsönkenyeret, ha nem is annyira nagyon, de azért mégiscsak visszavárjuk, és a köszönésre, illetve köszöntésre is választ várunk. Így aztán lehet, hogy ez a viszontköszöntés nem lesz olyan meglepetés folyóiratunk felelős szerkesztője számára, mint amilyen a főszerkesztőt érte, amikor kezébe vette a 2006. november–decemberi számot és rácsodálkozott arra az írásra, amelyet az általa szerkesztett lapba nagy titokban „csempészték be”. De mindettől függetlenül, amint Buzogány Dezső is írta a főszerkesztő köszöntésében: *a fél évszázad élet, negyedszázadnyi lelkeszi, tudományos és oktatói tevékenység kiemelkedő alkalom*. Ez tehát olyan múlt alkalom, melyen különösképpen szokás köszönteni a szolgál- és munkatársat, illetve azt, akihez sok közös tapasztalat és barátság is fűz.

Így hát a fél évszázadnyi életidő és a viszonzás okán mi is megragadjuk az alkalmat, mert hát ilyen, ráadásul kerek évforduló csak egyszer van az ember életében (ezt biztosan állíthatjuk a hajdani tekintélyes főember, Nikodémus költői kérdése alapján is), és egyben viszont jelezzük neki, hogy születésének 50. évfordulója tényleg *jelentős*, akár visszafele tekint, akár pedig előre. Vagyis: a *memento* alkalma. Tudjuk, hogy amikor az általa annyira kedvelt és kiválóan ismert latin nyelv itt leírt szavát olvassa, a teljes mondat jut eszébe. De nem ijeszteni akarjuk, s az ijedelem érzéséhez sem akarjuk szoktatni, mert ez felesleges. Ugyanis ilyen korban az ember agya némelykor ösztönösen foglalkozik ijesztő dolgokkal is. Hanem csupán emlékeztetjük őt, vele együtt pedig emlékeztetjük magunkat is, hogy *ars longa, vita brevis*; s hogy a múlt és egyre gyorsabban pörgő éveket a maradandó lelki és szellemi értékek megragadására és gyarapítására kell fordítanunk.

Már ő is tudja: az 50 év tekintélyes kor, és ennél fogva – több tekintetben is – súlyos van. E súly elhordozásához kívánunk neki először jó egészséget és lelki-testi erőt. Ed-digi pályafutásának rövid s korántsem mindenre kiterjedő összegezése pedig ébresszen benne és bennünk is örömteli hálaadást.

Pályafutás és tudományos munka

Buzogány Dezső (Segesvár, 1957. június 30.) a kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézetben szerzett lelkészi oklevelet (1982). Előbb a Nyárádselyei (1982–1987), majd pedig az Ádámosi Református Egyházközségben (1987–1991) szolgált. Oktatói tevékenységét 1991-ben kezdte a kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézetben. A doktori címet 1992-ben kapta meg egyháztörténelemből a budapesti Ráday úti Református Teológián. Doktori tézisének címe: *Melanchthon úrvacsoratana történeti fejlődése*. Külföldi ösztöndíjasként az Amerikai Egyesült Államokban képezte tovább magát (McCormick Theological Seminary, Chicago, 1992–1993). 2002-től a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Református Tanárképző Karának professzora és kancellárja.

Tudományos kutatásainak első területe a 16. századi reformátorok úrvacsoratanának fejlődése volt. A tágabb terület, amelyet kutat, a 16–20. század. Ezen belül még a következő részterületekre összpontosított: a Második Helvét Hitvallás; a hét szabad művészet és Melanchthon; az Erdélyi IKE története a két világháború között; az erdélyi református zsinatok végzései a 16–18. században; a hunyad-zarándi református egyházközségek történeti katasztere.

Az elmúlt években a következő kutatási terveket irányította:

- az Erdélyi Református Zsinatok Végzései Bod Péter kézírata alapján (Protestáns Teológiai Intézet, 1996–1997); az erdélyi református zsinatok iratai (Protestáns Teológiai Intézet, Erdélyi Református Egyházkerület Gyűjtőlevéltára – 1997–1998, 1998–2000);

- az Erdélyi Református Egyház belmissziója a két világháború között (Protestáns Teológiai Intézet, Református Tanárképző Kar – BBTE, 1999–2000);

- a Református Egyház története a kommunizmus ideje alatt – 1950–1961 (2001–2003);

- a Hunyad-Zarándi Református Egyházmegye vizitációs jegyzőkönyve – 1795–1800 (Protestáns Teológiai Intézet, 2001–2002);

- parciális zsinatok végzései a Küküllői Református Egyházmegyében (BBTE Doktori Iskolája, 2003–2004);

- a Hunyad-Zarándi Református Egyházmegye vizitációs jegyzőkönyve – 1781–1795, 1800–1807, 1770–1781 (Protestáns Teológiai Intézet, Református Tanárképző Kar – BBTE, 2002–2007).

Buzogány Dezső szerzői, kiadói és szerkesztői munkásságának listája is szépen tanúskodik e felsorolásban is hosszú kutatási tevékenység igen gazdag eredményeiről.

Kötetek

Melanchthon úrvacsoratana levelei alapján. Református Zsinati Iroda Doktorok Kollégiumának Főtitkári Hivatala, Lux, Debrecen 1999. 151 oldal.

Harc a tiszta evangéliumért. Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 1999. 179 oldal. (Illetve: *Harc a tiszta evangéliumért*. Egyetemi jegyzet. Református Tanárképző Egyetemi Jegyzetek I. A kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának kiadványsorozata. Kolozsvár 2006. 179 oldal.)

Az Erdélyi IKE története 1930-ig. Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2000. 352 oldal.

Somogyi Ambrus: *História Magyar- és Erdélyország dolgairól. Első könyv (1517–1540).* Fordította, az utószót és a jegyzeteket írta: Buzogány Dezső. Attraktor Kiadó. Máriabesenyő – Gödöllő 2007. 171 oldal.

Társzerzőkkel

Adorjáni Zoltán, Buzogány Dezső: *Imre Lajos: Önéletírás.* Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 1999. 344 oldal.

Buzogány Dezső, Sipos Gábor: *Bod Péter: Erdélyi református zsinatok végzései 1606–1762.* Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 1999. 124 oldal.

Buzogány Dezső, Dáné Veronka, Kolumbán Vilmos, Sipos Gábor: *Erdélyi református zsinatok végzései. III. 1771–1789.* A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Egyháztörténeti Tanszékének és az Erdélyi Református Egyházkerület Gyűjtőlevéltárának kiadványsorozata. Kolozsvár 2001. 308 oldal.

Buzogány Dezső, Dáné Veronka, Kolumbán Vilmos, Sipos Gábor: *Erdélyi református zsinatok végzései. IV. 1790–1800.* A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Egyháztörténeti Tanszékének és az Erdélyi Református Egyházkerület Gyűjtőlevéltárának kiadványsorozata. Kolozsvár 2001. 236 oldal.

Buzogány Dezső, Ósz Sándor Előd: *A bunyad–zarándi református egyházközösségek történeti katasztere. I.* A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Egyháztörténeti Tanszékének és az Erdélyi Református Egyházkerület Gyűjtőlevéltárának kiadványsorozata. Kolozsvár 2003. 505. oldal.

Buzogány Dezső, Juhász Tamás, Sipos Gábor: *Bullinger Henrik: Második Helvét Hitvallás.* Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 1999. 160 oldal.

Buzogány Dezső, Ósz Sándor Előd: *A bunyad–zarándi református egyházközösségek történeti katasztere. II. Hátszeg–Marosillye.* A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Egyháztörténeti Tanszékének és az Erdélyi Református Egyházkerület Gyűjtőlevéltárának kiadványsorozata. Kolozsvár 2005. 648 oldal.

Szerkesztett szakkönyvek

Kurta József: *Az Öreg Graduál évszázadai Erdélyben.* Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2002. 160 oldal.

Kolumbán Vilmos József: *Törvényhozó egyház.* Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2002. 156 oldal.

Kozma Zsolt: *Önazonosság és küldetés.* Protestáns Teológiai Intézet. Kolozsvár 2001. 188 oldal.

Kozma Zsolt: *Hagyomány és időszerep.* Protestáns Teológiai Intézet. Kolozsvár 2002. 240 oldal.

Kozma Zsolt: *Állj elő az igével.* Erdélyi Református Egyházkerület. Kolozsvár 2002. 328 oldal.

Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai.* Iránytű Kiadó. Gödöllő 2002. 542 oldal.

- Kádár Tamás, Mihály Lehel, Sebestyén Előd, Roth Levente: *A kolozsvári Protestáns Teológia élete*. Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2002. 199 oldal.
- Kozma Zsolt: *A Kálvinista Világ és a Kiáltó Szó repertórium*. Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2002. 135 oldal.
- Kozma Zsolt: *Szavak az Igéből*. Erdélyi Református Egyházkerület. Kolozsvár 2003. 287 oldal.
- Benkő József: *Filius Posthumus*. Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2004. 183 oldal.
- Kolumbán Vilmos József: *Backamadarasi Kiss Gergeby*. Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2005. 280 oldal.
- Ősz Sándor Előd: *A Szászvárosi Református Kollégium diáksága 1669–1848*. Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2006. 223 oldal.

Társzerkesztőkkel szerkesztett szakkönyvek

- Beeke, James W.: *Mit tanít a Biblia?* Szerk.: Adorjáni Zoltán, Buzogány Dezső. Ifjú Erdély. Kolozsvár 2000. 180 oldal.
- Imre Lajos: *Önéletírás*. Szerk.: Adorjáni Zoltán, Buzogány Dezső. Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 1999. 344 oldal.
- Imre Lajos: *Szombatesték a parókián*. Szerk.: Adorjáni Zoltán, Buzogány Dezső. Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2003. 190 oldal.
- Imre Lajos: *A szenvedés kérdése*. Szerk.: Adorjáni Zoltán, Buzogány Dezső. Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2004. 252 oldal.
- Kolumbán Vilmos József: *A Sepsi Református Egyházmegye vizitációs jegyzőkönyvei 1728–1790*. Szerk.: Buzogány Dezső, Sipos Gábor. Kolozsvár. 2005, 256 oldal.
- Alma Mater. Az Erdélyi református Egyházkerület kollégiumainak élete a két világháború között*. Szerk.: Buzogány Dezső, Ősz Sándor Előd. Kolozsvári Református Teológiai Akadémia Protestáns Egyháztörténeti Tanszéke. Kolozsvár 2006. 358.

Szaktanulmányok

- II. *Rákóczi Ferenc imádságai*. Református Szemle 1982. 348–353; 1983. 436; 1984. 22, 27, 62, 75, 96.
- A waldens hitvallás és káté*. Református Szemle 1985. 254–260.
- Albumok tanulságai*. (Borosnyai Lukács János peregrinációs albuma). Református Szemle 1985. 500–501.
- Öröklődő szokások*. Református Szemle 1986. 14–15.
- Két román vonatkozású 16. századi Báthori-levél*. Református Szemle. 1986. 16.
- Adatok a májaj református egyházközösség történetéhez*. Református Szemle 1988. 374–382.
- Melanchthon As a Humanist and Reformer. In: *Melanchthon in Europe*. Edited by Karin Maag. Grand Rapids 1999. 87–101.
- The concept of the Church-State relationship in the Protestant Theology. In: *Theological Doctrines on the Ideal Church-State Relation*. Kolozsvár 2000. 33–45.

- Szathmárnémeti Mihály (1638–1689)*. Református Szemle 1989. 49–56.
- A hét szabad művészet*. Studia Universitatis Babeş–Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis. XLVI/1. 2001. 119–138.
- Egyletek az Erdélyi Református Egyházban*. Református Szemle 2001. 378–379.
- Baranyai Decsi Csímor János, a gondolkodó*. Erdélyi Tudományos Füzetek 235. (Erdélyi Múzeum melléklete). 2001. 28–31.
- Melanchthon retorikája*. Studia Universitatis Babeş–Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis. XLVI/2. 2001. 63–84.
- Baranyai Decsi Csímor János*. Református Szemle 2001. 182–186.
- A kishúni Bethlen kastély és 17. századi története*. Református Szemle 2001. 21–34.
- Ékesszólás, nevelési módszer és tananyag Alstedius logikájának dedikációjában*. Studia Universitatis Babeş–Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis. 2002, LXVII/1. 79–88. (Illetve: Ékesszólás, nevelési módszer és tananyag Alstedius logikájának dedikációjában. Református Szemle 2003, 675–684.)
- A dialektika és Melanchthon*. Studia Universitatis Babeş–Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis. LXVII/2. 2002. 105–116.
- László Dezső az IKE utazótitkára*. Református Szemle 2004, 514–524.
- Bocskai és Erdély*. Református Szemle 2005. 334–337.
- Szakvélemény Kolombán Vilmos József: Backamadarasi Kiss Gergely élete és munkássága különös tekintettel ágendájára című doktori értekezéséről*. Református Szemle 2005. 489–491.
- Thököly Imre és Erdély*. Református Szemle 2005. 712–717.
- 56-os események Erdélyben és az Erdélyi Református Egyház*. Református Szemle 2006. 574–592.
- Bocskai, Erdély és a bécsi béke*. Református Szemle 2006. 557–561.

Gyűjteményes kötetben közölt szaktanulmányok, szacikkek

- A nyárádszentimrei ref. egyházközség történetéből. In: *Tanulmányok a teológiai tudományok köréből*. Protestáns Teológiai Intézet. Kolozsvár 1996. 133–146.
- Szathmárnémeti Mihály: *Domenica Catechetica*. In: *Tanulmányok a teológiai tudományok köréből*. Protestáns Teológiai Intézet. Kolozsvár 1996. 109–116.
- A kolozsvári Református Theológiai Fakultás létrejöttének rövid története. In: *Akik jó bizonyosságot nyertek*. Protestáns Teológiai Intézet. Kolozsvár 1996. 5–29.
- Juhász István. In: *Akik jó bizonyosságot nyertek*. Protestáns Teológiai Intézet. Kolozsvár 1996. 402–427.
- A reformáció mellékirányzatai. In: Tóth-Kása István, Tókéczki László (szerk.): *Egyház-történet 1. A kezdetektől 1711-ig. Tankönyv és tanári kézikönyv*. Református Pedagógiai Intézet, Budapest 1999. 129–132.
- Melanchthon dialektikája. In: *Cselekvő hit. Emlékkönyv Csiba Kálmán püspöki szolgálatának tízéves évfordulójára*. Erdélyi Református Egyházkerület. Kolozsvár 2000. 181–191.
- Az egyházközség, mint gazdasági intézmény a Hunyad-Zarándi Egyházmegyében. In: *Emlékkönyv Tókécs István kilencvenedik születésnapjára*. Kolozsvár 2006. 501–550.
- Az erdélyi Református Egyház és 1956. In: *Csókot a sebekre*. Budapest 2006. 44–66.

Szaktanulmányok társszerzőkkel

- Buzogány Dezső, Szabó András: A protestáns felekezetek szétválása Magyarországon. In: Tóth-Kása István, Tőkéczi László (szerk.): *Egyháztörténet 1. A kezdetektől 1711-ig. Tankönyv és tanári kézikönyv*. Református Pedagógiai Intézet, Budapest 1999. 154–157.
- Buzogány Dezső, Kolumbán Vilmos József, Ósz Sándor Előd, Szabó Csilla Andrea: *A Hunyad-Zarándi Református Egyházmegye egyházlátogatási jegyzőkönyvei (1795–1799)*. Református Szemle 2001. 187–201.
- Buzogány Dezső, Csáki Árpád, Demeter László: *Két adósság törlesztése. Benkő József. Filius posthumus, Veszely Károly: A baróti plébánia*. Református Szemle 2004. 619–622.

Könyvismertetések

- Dávid László: *A középkori Udvarhelyszék művészeti emlékei*. Bukarest 1982. Református Szemle 1982. 227–229.
- Binder Pál: *Közös múltunk*. Bukarest 1982. Református Szemle 1983/2, 160–161.
- Kelemen Lajos: *Művészettörténeti tanulmányok*. Bukarest. 1982. Református Szemle 1983. 249–250.
- Szépréti Lilla: *Régi és új világ*. Református Szemle 1983. 251–254.
- Mírcea Toca: *Chijul baroc*. Bukarest 1983. Református Szemle 1984. 91–92.
- Retorikák a reformáció korából*. Szerk.: Imre Mihály. Debrecen 2000. Református Szemle 2001. 84–87.
- Történelmi jelentőségű lépés Európa felé. Kálvin Intitúciójának román nyelvű kiadásának méltatása*. Református Szemle 2003. 326–328.

Tudománynépszerűsítő cikkek

- Egy életmű Erdély szolgálatában (Benkő József)*. Üzenet 1991/12. sz. 3.
- Bocskai István hagyatéka*. Üzenet 1991/23–24. sz.
- Bél Mátyás (1684–1749) emlékezete*. Üzenet 1993.
- Idem sed aliter*. Üzenet 1994/3., 6. sz., 6.
- Kereszténység, magyarság és politika*. Üzenet 1994/7., 6. sz., 3., 5.
- A Mátyás szoborcsoport*. Erdélyi Református Naptár 1995. 180–183.
- A kolozsvári Protesáns Teológia múltja*. Üzenet 1995/17–18. sz. 4–5.
- Csillagok hétköznapjai*. Üzenet 1995.
- Dobri János, a teológiai tanár*. Üzenet 1996.
- De la intoleranță la toleranță*. Altera 1996/4.
- Bocskai István (1557–1606)*. Erdélyi Református Naptár – 1996. 176.
- Az IKE kialakulása és munkájának kezdetei*. Üzenet, 1996/2. sz. 6.
- Az IKE kialakulása*. Üzenet, 1996/4. sz. 6.
- Az IKE története (III). A magyarországi belmisszió hatása*. Üzenet, 1996/7. sz. 6.
- Viták Erdélyben (1915). (IV.) A MEKD nagyenyedi konferenciája*. Üzenet, 2006/8. sz. 6.
- Viták Erdélyben (1916). (V.) A viták folytatása*. Üzenet, 1996/9. sz. 6.
- Kezdeti lépések. (VI.)* Üzenet, 1996/10. sz. 6.
- A belmissziói Tanács (a Kolozsvári Lelkészek tanácsa). (VII.)* Üzenet, 1996/11. sz. 6.
- A belmissziói Tanács és az IKE. (VIII.)* Üzenet, 1996/12. sz. 6.
- A nyilvánosság előtt. (IX.)* Üzenet, 1996/13. sz. 6.
- A teológiai hallgatók IKE-munkája. (X.)* Üzenet, 1996/14–15. sz. 11.

- 1926 krónikája és az utazóttkár. (XI.)* Üzenet, 1996/16–17. sz. 8.
Az Ifjú Erdély. Üzenet, 1996/18. sz. 6.
A Főiskolás IKE. (XII.) Üzenet, 1996/19. sz. 6.
Az IKE Szenior Osztálya. (XIII.) Üzenet 1996/20. sz. 6.
Ifjúsági imabét. (XIV.) Üzenet, 1996/21. sz. 6.
A teológiai hallgatók és az IKE (XV.) Üzenet 1996/23. sz. 6.
A teológiai hallgatók szervezett programja – 1925. (XVI.) Üzenet 1997/1. sz. 6.
Tavaszi és nyári konferenciák. (XVII.) Üzenet 1997/2. sz. 6.
A II. tavaszi konferencia. Kolozsvár, 1724. ápr. 14–16. (XVIII.) Üzenet 1997/5. sz. 6.
A III. tavaszi konferencia. Kolozsvár, 1725. ápr. 19–21. (XIX.) Üzenet 1997/6. sz. 7.
A II. nyári konferencia. Magyaró, 1725. július 11–17. Üzenet 1997/6. sz. 7.
IV. Tavaszi konferencia. Nagyenyed, 1726. ápr. 7–11. (XX.) Üzenet 1997/7. sz. 6.
III. Nyári konferencia. Sáromberke, 1727. július 10–19. Üzenet 1997/7. sz. 6.
III. Nyári konferencia. Nagyenyed, 1728. július 3–5. (XXIII.) Üzenet 1997/10. sz. 6.
A vezetőképzés. Üzenet 1997/10. sz. 6.
VII. Marosvásárhely, 1929. április 2–6. (XXIV.) Üzenet 1997/11. sz. 6.
VII. Vízakna, 1929. július 4–12. (XXV.) Üzenet 1997/12. sz. 6.
IKE-utazóttkár. Üzenet 1997/12. sz. 6.
Körzeti konferenciák (XXVI.) Üzenet 1997/14. sz. 6.
Körzeti konferenciák (XXVII.) Üzenet 1997/20. sz. 7.
Ebben az évben ünnepeljük Melancthon Fülöp születésének 500. évfordulóját. Üzenet 1997/19. sz. 6.
A humanizmustól a reformációig. Erdélyi Református Naptár. 1997. 199–202.
Apáczai Csere János. Erdélyi Református Napár. 1999. 167–170.
Szenczi Molnár Albert. Erdélyi Református Napár. 1999. 156–159.
Eszterésvégi magyarság. Erdélyi Református Naptár. 2001. 66–69.
Thököly és Erdély. Szókimondó, Hajdúszoboszló. 2006. január. 12–14.

Betöltött funkciók

Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának alelnöke (1995-től); Magyar Tudományos Akadémia Köztisztviselői tagság (1999-től); a Christian Observer (Amerikai Egyesült Államokban megjelenő egyházi folyóirat) szerkesztőségének tagja (1997-től); a Református Szemle felelős szerkesztője (2000-től); a National Geographic tiszteletbeli tagja (1999-től).

Irodalmi munkásságának lajstroma is jól tükrözi azt, amit különben is tudunk róla, hogy közösségi ember. De nemcsak a hétköznapi életben, hanem a tudományos munka területén is. Olyan kutató, aki munkatársakkal dolgozik, s olyan tanár és mester, aki – e szavak szoros értelmében – tanítványokat toboroz és képez utódjaiul. Nem sokat dédelgeti az elképzeléseket, hanem nyomban a feladatok sűrűjébe vág, s magával ragadja tanítványait. Együtt járja be velük az egykori Hunyad-Zarándi, Küküllői vagy Nagysajói Egyházmegye gyülekezeteit.

Tudását és tapasztalatait nem őrzi féltékenyen, hanem megosztja és továbbadja. De igényesen számon is kéri ezeket. Megszervezi tanítványai munkáját és megteremti tudományos és egyéb tevékenységük feltételeit. Megvizsgálja és szigorúan levizsgáztatja őket, és tud rájuk bízni feladatokat, anyagi javakat. Ószintén, olykor nyersen bírál, de

méltányosan és nagylelkűen honorál. Kutatóként megízlelteti a kutatói munkát, s tanítványai számára közlési, egyúttal megmérettetési lehetőséget biztosít.

Határozottan, elismert tekintéllyel irányít, s ezért a diákhumor a kolozsvári Protesztáns Teológiai Intézet történetében tanítványait *Buzogány jobbagyainak* is nevezi; de tanítványainak olyan barátja, akinek jellegzetes, népies ízű humorára a tanítvány is humorral válaszolhat. Így tanítványai körében, amely az ő második családja, a szigor és humor légkörét árasztja.

Munkatársait és barátait buzgó tevékenységre ösztönzi; s ha bajban vannak és támaszra vagy noszogatásra szorulnak, nagylelkűen segít – mindennel, amivel teheti. Tud gyűjteni, kamatoztatni és bőkezűen szórni. Nemcsak a maga érdekében intézkedik, hanem közbenjár mások ügyében és a közösségi célok megvalósulásáért. Gondoskodik munkatársai és tanítványai jó közösségének ápolása felől.

Szervezői munkája a szórványgondozásra és a szociálisan hátrányos emberek megsegítésére is kiterjed: a mezősegi és a hajléktalanok irányában végzett misszióra.

Kedves Dezső! Mint te is írtad nekem, legyen ez a – fél évszázad életidőhöz, negyedszázadnyi lelkészi, tudományos és oktatói tevékenységhez képest – rövid összegzés a mi részükről is *őszinte, szívvel jövő, tiszta szándékú főbajtás a szerkesztő-munkatárs és barát előtt.*

Amice! Ad multos annos!

Benedicat tibi Dominus et custodiat te,

ostendat Dominus faciem suam tibi et misereatur tui,

convertat Dominus vultum suum ad te et det tibi pacem!

(Liber Numerorum 6,24–26)

**Adorjáni Zoltán főszerkesztő,
a munkatársak és a tanítványok**